

Ügyiratszám: KULTSP-176-4/2026.

Ügyintéző: Doka Diána

ELŐTERJESZTÉS

-a Köznevelési, Kulturális és Ifjúsági Bizottsághoz-

A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár 2025. évi beszámolójának és a 2026. évi munkatervének elfogadására

Tisztelt Bizottság!

Az önkormányzati fenntartású kulturális intézmények éves beszámolóinak, illetve munkaterveinek elfogadásáról - átruházott hatáskörben –a Köznevelési, Kulturális és Ifjúsági Bizottság dönt.

A muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény 64. § (1) bekezdése alapján a települési könyvtári ellátás biztosítása a helyi önkormányzatok kötelező feladata.

A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár beszámolóját és munkatervét a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 68. § (3) bekezdése alapján előzetes véleményezésre a kultúráért felelős miniszter részére megküldtük.

„a Könyvtár, a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL törvény 66. §-ban rögzített, a vármegyei hatókörű városi könyvtárakra vonatkozó állami feladatokat hiánytalanul elvégezt, azok egyfelől szerves részét képezték a 2025. évi tevékenységének, másfelől beépítésre kerültek esztendőre vonatkozó tervek közé is.

2025 legnagyobb sikere az intézmény számára kétségtelenül a Könyvtári Kihívás pályázaton a vármegyei könyvtárak kategóriájában elért első helyezés. Az elismerés országos szinten is kiemelkedő szaktudásról és eredményességről tanúskodik.

A fenteken túl külön kiemelendő, hogy a könyvtár tradicionális feladatainak ellátása mellett is megkülönböztetett figyelmet fordít a digitális térhódításra, ami többek között a nemzetközi mintákhoz igazodó ebook kölcsönzés bevezetésében is megmutatkozik.”

A fentiekben leírtaknak megfelelően a Kulturális és Innovációs Minisztérium Közgyűjteményi Főosztálya az intézmény 2025. évi szakmai beszámolóját és a 2026. évi szakmai munkatervét javasolja elfogadásra.

Az előterjesztés mellékletei tartalmazzák a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár 2025. évi beszámolóját és a 2026. évi munkatervét.

Kérjük a Tisztelt Bizottságot, hogy a mellékelt beszámolót és munkatervet megvitatni és jóváhagyni szíveskedjen.

Nyíregyháza, 2026. április 16.

Tisztelettel,

Doka Diána
osztályvezető

Határozat – tervezet

NYÍREGYHÁZA MEGYEI JOGÚ VÁROS

KÖZGYŰLÉSE

Köznevelési, Kulturális és Ifjúsági Bizottsága

/2026. (IV) számú

határozata

**A Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár 2025. évi beszámolójának
és a 2026. évi munkatervének elfogadásáról**

A Bizottság

Nyíregyháza Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése és Szervei Szervezeti és Működési Szabályzatáról szóló 31/2025.(XI.28) önkormányzati rendelet 2. számú melléklete 8.2 pontjában biztosított jogkörében eljárva a következő határozatot hozta:

Az előterjesztést megtárgyalta és a Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár 2025. évi beszámolóját és a 2026. évi munkatervét jóváhagyja.

Nyíregyháza, 2026. április „....”

Dr. Ulrich Attila
a bizottság elnöke

A határozatot kapják:

- 1./ A Köznevelési, Kulturális és Ifjúsági Bizottság tagjai
- 2./ A Polgármesteri Hivatal Jogi és Önkormányzati csoportja
- 3./ Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár
- 4./ Irattár

MÓRICZ ZSIGMOND
MEGYEI ÉS VÁROSI
KÖNYVTÁR

**Móróc Zsigmond Megyei
és Városi Könyvtár**

2025. ÉVI BESZÁMOLÓ

Készítette:

Tomasovszki Anita
igazgató

Nyíregyháza, 2026. március 17.

Könyvtári
Kihívás

Tartalom

1. Vezetői összefoglaló	3
2. Stratégiai célok végrehajtása.....	4
a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyévi munka által.....	4
b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését.....	4
3. Szervezeti változások és kompetenciafejlesztés	5
4. Infrastruktúra	5
a. fizikai terek állapotának változása.....	5
b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása	5
c. egyéb infrastruktúra.....	6
5. Gyűjteményi információk.....	6
a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés	6
b. gyűjteményfeltárás.....	6
c. állományvédelem	6
6. Digitalizálás.....	7
7. Helyben és távolról elérhető szolgáltatások	7
a. helyben elérhető szolgáltatások.....	7
b. távolról elérhető szolgáltatások	7
8. Közösségi szolgáltatások (rendezvények, klubok, képzések, kiállítások)	8
9. Minőségirányítás	10
a. használói elégedettségmérés	10
b. önértékelés.....	11
c. települési könyvtárak minősítésének koordinációja, előkészítése	11
10. Tudományos kutatás és kiadványok.....	11
11. Partnerségi együttműködések és önkéntesség.....	11
12. PR/marketing/kommunikáció eredményei	12
a. hagyományos médiafelületek kihasználása (újság, rádió, tv)	12
b. online megjelenés	12
c. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculatváltás)	12
13. A vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő, a Kultv. 66. §-a szerinti állami feladatairól szóló összefoglaló	12
14. Aktualitások, könyvtárhasználati tendenciák	14
a. Használati mutatók változásainak kiértékelése	14
b. A mesterséges intelligencia és az automatizáció nyújtotta lehetőségek kihasználása.....	15
c. A 2025. évi kiemelt történelmi évfordulókkal kapcsolatos rendezvények	16

1. Vezetői összefoglaló

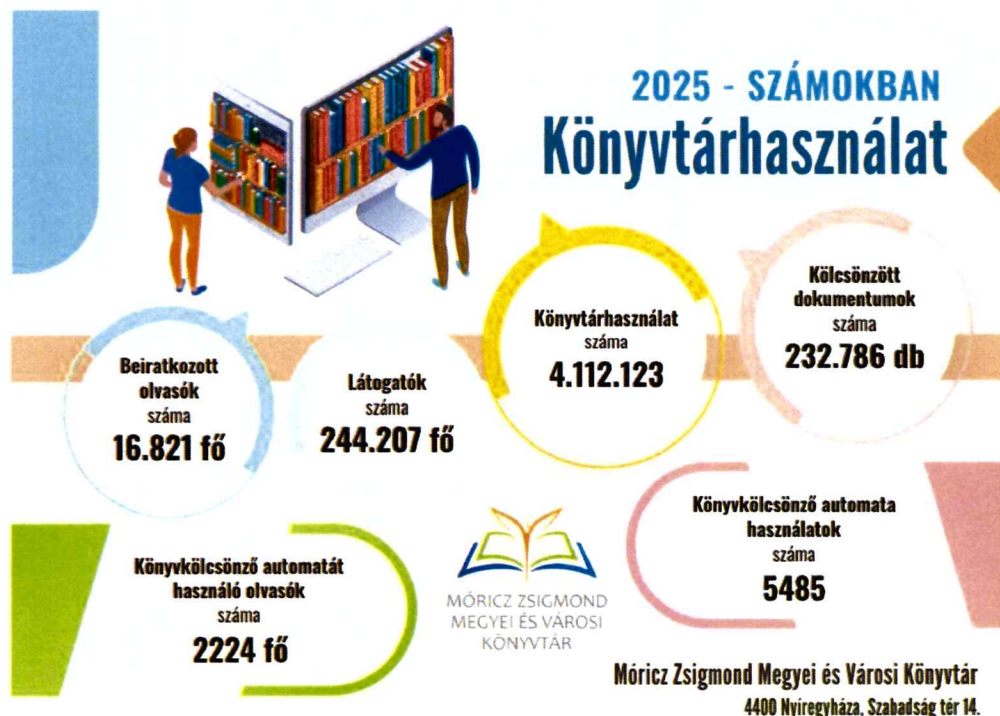
Sikerek és eredmények

2025-ben szakmai munkánkat a legjobb minőségben láttuk el és szolgáltatásainkat is a legmagasabb szinten biztosítottuk. Egyik legfontosabb eredményünk a Könyvtári Kihívás pályázaton a vármegyei hatókörű városi könyvtárak és a fővárosi könyvtárak kategóriájában elért I. helyezés. A díj igazolja, hogy célzott kampányokkal megszólítva az egész vármegyeszékhelyt nagymértékben tudtuk növelni mutatóinkat. A minőségirányítás terén benyújtottuk pályázatunkat a Könyvtári Minőségi Díjra. A pályázatunkat formailag és tartalmilag is színvonalas, igényes munkának jellemezték a szakértők, javasolták, hogy intézményünk kapja meg a díjat. Végül nem nyertünk a pályázaton, pedig két olyan innovációt (Kocka-kedd foglalkozás, és Kreatív Műhely: Greenbox – Stúdió – Médiatár – YouTube) mutattunk be, melyek országosan is egyedülállóak.

Szolgáltatási mutatók

2024-hez képest az aktív használók száma 11.807-ről 12.320-ra, a regisztrált használóké 16.208-ról 16.821-re nőtt. A kölcsönzött dokumentumok száma 235.062-ről 232.786-ra csökkent, a látogatások száma 244.016-ről 244.207-re, a könyvtárhasználat – főleg a távhasználat miatt – 2.904.721-ről 4.112.123-re nőtt.

A Könyvtári Kihívás pályázat az év első 5 hónapját érintette, az ott elért növekedés a következő 7 hónapban visszaesett, annyira, hogy a kölcsönzött dokumentumok száma minimálisan ugyan, de csökkent. Az okokat abban látjuk, hogy ha nincsenek kampányok, akciók, olvasói versenyek, díjak, akkor az érdeklődés csökken. A Könyvtári Kihívás pályázatba hatalmas erőforrásokat (emberi, anyagi) fektettünk, ezt nem lehet 12 hónapon keresztül folyamatosan működtetni, a tapasztalat az, hogy az olvasóink is elfáradtak.

A tárgyevi gazdálkodást alapvetően takarékoság jellemezte. A források szűkülése, az árak emelkedése ellenére elsődleges szempont volt az alapfeladatok zavartalan ellátása, ugyanakkor a Könyvtári Kihívás pályázat plusz anyagi erőforrásokat (díjak, ajándékok stb.) jelentett.

2025 elején a fenntartói döntésnek köszönhetően a munkatársak bére növekedett, ennek ellenére sem tudtunk megtartani két fő fiatal pályakezdő munkavállalót, valamint 1 fő fiókkönyvtárost.

2. Stratégiai célok végrehajtása

a. az intézményi stratégiai célok időarányos teljesülése a tárgyevi munka által

2025-ben elkészült új stratégia tervünk, mely 2029-ig részletesen meghatározza kitűzött céljainkat, fejlesztési irányainkat. Az új szolgáltatásaink bevezetése, az innovációra való törekvés, a könyvtári programok szervezése, a társadalmi szerepvállalás, a környezettudatos szemlélet a mindennapi munkánk része. A tárgyévben fejlesztettük a Teljesítményértékelési Rendszerünket (TÉR), és elvégeztük a munkatársak teljesítményértékelését, mely irányt mutatott, hogy milyen szervezeti erőforrásfejlesztést szükséges megvalósítanunk a jövőben.

Kulcsterületek 2025–2029

1. Egész életen át tartó tanulás támogatása, az olvasás népszerűsítése, olvasáskultúra fejlesztése
2. Kulturális érték-közösség-közösségfejlesztés, közösségek támogatása
3. Informatikai fejlesztések, új technológiák
4. Fenntarthatóság és környezettudatos működés – „Zöld Könyvtár”

Fejlesztettük szolgáltatásainkat (bankkártyaterminál bevezetése) és az IT-rendszerünket, jelentősen növeltük PR-tevékenységünket a közösségi oldalakon, digitalizáltunk, folytattuk a 2021-ben elkezdett „Zöld könyvtár” koncepciónk és a család- és dolgozóbarát könyvtár elképzelésünk megvalósítását.

b. a pályázati tevékenység támogatta-e a stratégiai célok teljesülését

2025-ben 8 sikeres pályázatunk volt, több megvalósítása áthúzódik 2026-ra, illetve 2024-ben nyert pályázatokat is fejeztünk be 2025-ben. NKA támogatásokból az alábbiakat valósítottuk meg: Nagy László-konferencia, a *Szabolcs-szatmár-beregi Szemle* című folyóirat négy számának kiadása, olvasásnépszerűsítés, restaurálás-állományvédelem. MMA pályázati támogatásból Nagy László verseihez készített fotókból rendeztünk kiállítást. A Csoóri Sándor Alap segítségével népzeneoktatást valósítottunk meg. A LEGO Csoport a Build the Change programot valósítottuk meg.

3. Szervezeti változások és kompetenciafejlesztés

1 fő zenei könyvtáros továbbképzés

1 fő MI Jövünk – Mesterséges Intelligencia alapjai című képzés

1 fő Mesterséges intelligencia eszközök hatékony használata a munkahelyen

2025-ben 2 kolléga elvégezte a segédkönyvtáros tanfolyamunkat, és 22 fő vett részt szakmai napokon, konferenciákon, továbbképzéseken (könyvtárak társadalmi hasznossága, babaolvasó szakmai nap, kulturális örökségvédelem a könyvtárakban, fiókkönyvtárosok szakmai napja, MKE és IKSZ által szervezett programok).

Vármegyei hatókörű városi könyvtárként az MKE megyei szervezetével közösen két szakmai napot tartottunk, ahol az alábbi előadások hangzottak el:

1. 2025. március 10: Rózsa Dávid főigazgató (a Magyar Nemzeti Múzeum Közgyűjteményi Központ Országos Széchényi Könyvtár – MNMKK OSZK): A nemzeti könyvtár, a központi szolgáltatások és az olvasásnépszerűsítés c. előadása

2. 2025. április 14: Szendi Attila főigazgató (Miskolci Egyetem, Könyvtár, Levéltár, Múzeum): A tudomány alapelveinek gyakorlati megvalósítása a szövegegységre hivatkozó könyvtár- és információtudományi mesterséges intelligencia rendszerében c. előadása

4. Infrastruktúra

a. fizikai terek állapotának változása

Az energiatakarékos világosításkorszerűsítés folyamatos az épületben. A Jóságosi és a Vécsey Utcai Fiókkönyvtárban teljesen, a folyóiratraktárban részlegesen megújult a világítás. A szokásos karbantartási munkákon kívül jelentős elektromos javítást igényelt a kis lift. A hőközpontban 3 db szivattyú került lecserélésre (a központi melegvíz, a puffer tartály és a vendégszoba keringtetője).

b. infokommunikációs (IKT) eszközpark állapotának változása

- 2025 januárjától megújult a honlapunk, melyre a Hangsúly digitális archívum is felkerült.
- YouTube csatornánkra folyamatosan új tartalmak kerültek, 2025-ben elértük a 4000 feliratkozót.
- Az Országos Széchényi Könyvtárral megállapodva 2025 év márciusától elindítottuk a MEK+ szolgáltatást, ezt az Olvasóteremben két számítógépen lehet igénybe venni.
- Korszerű számítógépeket szereztünk be az olvasók részére.
- A Médiatárban a 6 db fejhallgatót és a nagy keverőpultot újra cseréltük.
- Elkezdtük a tartományvezérlő és Active Directory kiépítését.
- Az egyre elterjedtebb távoli eléréshez az eddigiéknél magasabb számú hozzáférést biztosító szoftvert (Anydesk) szereztünk be, valamint a gyakran használt pdf-állományok kezeléséhez professzionális kezelő szoftvert vásároltunk (Acrobat).

c. egyéb infrastruktúra

Az érdekeltségnövelő támogatásból számítógépeket, tároló dobozokat, folyóiratállványokat, irodai székeket és egyéb eszközöket vásároltunk, valamint bevezettük a bankkártyás fizetést. 2025-ben jelentős mértékben vásároltunk új takarítóeszközöket (porszívó, kárpittisztító, szervízkecskék stb.)

5. Gyűjteményi információk

a. gyűjteményelhelyezés és gyűjteményfejlesztés

Gyűjteményünket egységes elvek mentén, a gyűjtőkori szabályzatnak megfelelően, az olvasói igényeket figyelembe véve gyarapítottuk minden szolgáltatóhelyünkön. Könyvtárunk állománya 2025-ben 15.344 db dokumentummal gyarapodott, 50.401.909 Ft értékben. A gyarapításra szánt összeg 41,3 millió forint volt, melyből vásároltunk 9.137 db könyvet, 6 térképet, 10 hangoskönyvet, 67 diafilmet, 9 társasjátékot. A költségvetésből 22,4 millió Ft-ot tudtunk könyvbeszerzésre fordítani, a többi forrás az Érdekeltségnövelő- és ODR támogatás, az SZJA 1% és a Marsó Kft-től kapott támogatásból valósult meg.

Kurrens folyóiratbeszerzésre 11,2 millió Ft-ot fordítottunk, ez 418 féle címet, 608 példányt jelentett.

A vásárláson felül ajándékként és kötelezpéldányként is kerültek birtokunkba könyvek, folyóiratok, egyéb dokumentumok, továbbá a Márai 2025 program keretében 514 könyvvel gyarapodott az állományunk.

2025-ben is előfizettünk az ADT adatbázisra (457.200 Ft). Fél évig ingyenesen biztosították számunkra a 180 online periodikát tartalmazó Laptapír elérhetőségét.

Az állományba bekerült új dokumentumokról folyamatos ajánlók készültek a közösségi oldalunkra (Facebook, Moly.hu, honlap, Instagram).

b. gyűjteményfeltárás

Az állományba vétel és a katalogizálás folyamatában a Gyűjteményszervezési Csoport minden munkatársa részt vesz, egyedül a folyóiratok rendelése, érkeztetése és nyilvántartása külön munkakör. Épített elektronikus katalógusba 16.381 rekordot rögzítettünk, példányrekordokkal együtt.

c. állományvédelem

Állományvédelem céljából 429 db könyv, 85 db folyóirat és napilap került bekötésre. RFID kóddal 22.436 dokumentumot szereltünk fel.

2025-ben 8.024 db dokumentumot töröltünk, 3.804.611 Ft értékben, nagy részüket „Garázsvásár” keretében kiárusítottuk. Átosztottunk 3.222 db dokumentumot.

6. Digitalizálás

A kölcsönözhető könyvekben található helyi jellegű tanulmányokat, részleteket, digitalizáltatjuk, azért, hogy bármikor hozzáférhetőek legyenek. Az idén 138 tanulmányt digitalizáltattunk. Az új periodikákból a helyismerettel kapcsolatos írásokat, valamint a korábbi cikk-kivágatokat folyamatosan digitalizáljuk. Médiatárunk számos helyismereti értékű videofelvételt digitalizált.

2025-ben a JaDox helyismereti adatbázisunkat szerettük volna fejleszteni, lehetővé tenni a DSpace alapú webes elérhetőséget, hogy a Nyíregyházi Televízió archívumának felvételei láthatóak legyenek a keresőfelületünkön, ezt sajnos a fejlesztő cégnek nem sikerült a számunkra megfelelően kialakítani.

7. Helyben és távolról elérhető szolgáltatások

a. helyben elérhető szolgáltatások

Olvasóink 76 db irodalomkutatót és 65 db Születésnapi Újságot rendeltek. 18 idősnek segítettünk a Gondos óra igénylésében.

Könyvkölcsönző automatánkat 2224 olvasó vette igénybe: 1218 db dokumentumot kölcsönöztek, 4267 db-ot visszahoztak. Önkölcsönzőnket 63 olvasónk használta: 22 db könyvet kölcsönöztek, 308 db-ot visszahoztak, 5 könyvet hosszabbítottak. A könyvtárunk által előfizetett ADT adatbázist 134.000-szer használták olvasóink oldalmegnyitással, és ennél sokkal többször lapoztak benne oldalmegnyitás nélkül. A Hungaricana adatbázis állományunkból feltöltött digitalizált periodikáit több mint 108.000-szer használták.

b. távolról elérhető szolgáltatások

A JaDox helyismereti adatbázisba 1385 db metaadat és 1340 db tartalom került, ez összesen 2725 feltöltést jelent. Az adatbázis megtekintéseinek száma 16.041.

Sikeresesek voltak online szellemi játékaink: 7 kvízünket összesen 448 fő töltötte ki.

Továbbra is népszerű az online beiratkozás (130 fő), a hosszabbítás (16.549 db), a félretétel (7940 db) és az előjegyzés (2563 db). 1608 db emailt válaszoltunk meg, 925 telefonos kérést, valamint ügyintézését bonyolítottunk le.

2025-ben online felületeink látogatottságának száma 2024-hez képest jelentősen megnövekedett: 2.660.705-ről 3.500.636-ra. Honlapunkat 302.000-szor látogatták meg, OPAC-unkat 105.745 alkalommal. YouTube csatornánkon a megtekintések száma 570.688, ez 116.716 órát jelent, ebben az évben 1347 új feliratkozó lett. Központi könyvtárunk és fiókkönyvtáraink Facebook oldalainak megtekintése 2.522.941, ebből a Központi könyvtárát 1.796.898-szor tekintették meg. Követőink száma fiókkönyvtáraink oldalával együtt 15.289. Központi könyvtárunk Facebook oldalát 10.951 fő követi.

Instagram oldalunkat 20.624 alkalommal tekintették meg. Moly.hu oldalunkat 23.115-ször, 95 állandó figyelőnk van.

TikTok oldalunkat 62.482 alkalommal tekintették meg, követőink száma 240 fő.

8. Közösségi szolgáltatások (rendezvények, klubok, képzések, kiállítások)

2025-ben 1083 saját programunk volt (2 konferencia, 44 kiállítás, 31 vetélkedő és verseny, 287 műsoros és szórakoztató, 719 ismeretterjesztő, mindebből 7 online), a résztvevők száma: 33.041.

Könyvtárunk csatlakozott a Könyvtári Kihívás pályázathoz, amely 2024. december 1-től 2025. május 31-ig tartott. A 6 hónap alatt összefogott Nyíregyháza lakossága, hogy segítse könyvtárunkat a minél jobb eredmény elérésében. 2025 január és május között 4469 fő iratkozott be, 95.834 db dokumentumot kölcsönöztek. A szokásosnál több programmal vártuk olvasóinkat, ennek is köszönhetjük, hogy alapkategóriában I. helyezést értünk el. A kihívás alatt folyamatosan beiratkozási és kölcsönzési akciókat, kvízeket, zsákbamaczka és nyereményjátékokat hirdettünk meg.

Megtartottuk az Internet Fiestát (10 rendezvény, 417 fő), a Gyermekkönyvhónapot (8 rendezvény, 224 fő), az Ünnepi Könyvhetet (15 rendezvény, 716 fő), a Népmesénapiját kísérő rendezvényekkel (18 rendezvény, 802 fő), az Országos Könyvtári Napokat (39 rendezvény, 1484 fő), csatlakoztunk a XI. Országos Rajzfilmünnephez (8 rendezvény, 310 fő).

Képregénytárunkban 7 rendezvényt szerveztünk kiállítással egybekötve (342 fő). Képregényrajzoló táborunkat 2025. július 7–11. rendeztük meg (19 fő). Képregénytárunkból 118 fő 878 db képregényt kölcsönzött, Kultúr-kuckónkból 118 olvasó (főleg kamaszok) 357 db könyvet.

Folytatódtak a Kocka-kedd foglalkozások (38 alkalom, 879 fő), valamint szintén a LEGO Csoport támogatásával indult új programunk a Build The Change (23 alkalom, 560 fő) program.

2025 - SZÁMOKBAN

KOCKA-KEDD

**KÖNYVTÁRI LEGO-FOGLALKOZÁSOK
JÁTÉKOS FORMÁBAN**
általános iskolás gyerekek részére

Foglalkozások száma
38

Részvevők száma
879 fő

**Móricz Zsigmond
Megyei és Városi Könyvtár
GYERMEKKÖNYVTÁR**
4400 Nyíregyháza, Szabadság tér 14.

Gyermekek Könyvtárunkban 2025-ben 266 csoportos foglalkozást tartottunk 6305 fő részvételével, ezeken 32 alkalommal hátrányos helyzetű gyermekek és felnőttek vettek részt (630 fő). 53 rendezvényt szerveztünk a gyerekeknek.

Helyismereti gyűjteményünk munkatársai szervezésében folytatódott a Helytörténeti esték rendezvénysorozat 9 előadással. 8 kiállítás és 5 online kvíz készült könyvtárosaink jóvoltából.

A Csiriptanyán 53 foglalkozáson 1016 fő vett részt.

Két konferenciát rendeztünk: A „versben bujdosó”. Tudományos konferencia a 100 éve született Nagy László költő és műfordító tiszteletére (80 fő), Korock 2.0 könnyűzenei konferencia (120 fő).

Fiókkönyvtárainkban folytatódtak az eddigi jól bevált programok, rendezvénysorozatok, és több új is bevezetésre került.

A fiókkönyvtárak programjainak adatai

	programok száma	részvevők száma
Jósvárosi Fiókkönyvtár	90	1730
Kertvárosi Fiókkönyvtár	44	2339
Nyírszőlősi Fiókkönyvtár	24	684
Orosi Fiókkönyvtár	113	1529
Öröskösföldi Fiókkönyvtár	40	677
Sóstóhegyi Fiókkönyvtár	92	2431
Vécsey Úti Fiókkönyvtár	107	4770

Rendezvényeinkhez 486 db plakát készült.

Akkreditált segédkönyvtáros képzésünkön 16 fő végzett, szeptembertől nem indítottuk újra a tanfolyamot.

9. Minőségirányítás

Könyvtárunk 2025-ben pályázatot nyújtott be a Könyvtári Minőségi Díjra. Két innovációval pályáztunk: 1. Kocka-kedd – Könyvtári LEGO-foglalkozások játékos formában általános iskolás gyermekek részére, 2. Kreatív műhely: Greenbox – Stúdió – Médiatár – YouTube. A pályázatunkat elbíráló két szakértő javasolta a Könyvtári Minőségi Díjra, de nem nyertünk. A szakértők által leírt javaslatokat megfogadva dolgozunk tovább. Aktualizáltuk szabályzatainkat, felülvizsgáltuk folyamatleírásainkat.

a. használói elégedettségmérés

Kérdőívünkön az előző évihez képest kissé módosítottunk és rövidítettünk. 2024-ben 160 fő töltötte ki a kérdőívünket, 2025-ben 330 fő. 114 fő online és 216 fő papír alapon. Ez 6,25%-os növekedést jelent.

A kérdőívek elemzését követően az alábbi **beavatkozási pontokat jelöltük meg:**

- **Közösségi igények:** Erős az elvárás a „harmadik hely” funkcióra: kávézó/büfé sarok, több kényelmes ülőhelyre (babzsákok) és közösségi programokra (könyvklub, társasjáték)
- **Infrastruktúra:** A nyári hőség kezelése (klíma), a kerékpártárolók bővítése és a világítás korszerűsítése a ruhatárnál, mosdók javítása.

- Műszaki finomhangolás: Wi-Fi routerek javítása és bővítése, mobilbarát online felület kialakítása.
- Célzott marketing: több igény is felmerült házhozszállításra és önkölcsönző működtetésére, holott mindkét szolgáltatás rendelkezésre áll, de a visszajelzések alapján kevesen tudnak róla.

b. önértékelés

A Könyvtári Minőség Díj pályázathoz elkészítettük szervezeti önértékelésünket, ami rávilágított a fejlesztendő területekre. Önértékelésünk fontos megállapítása volt, hogy be kell fejeznünk a dolgozói teljesítményértékelő- és ösztönző rendszerünket. Ez megtörtént, de alkalmazása közben kiderült, hogy még tovább kell fejlesztenünk, hogy megfelelő legyen. Elkészítettük könyvtárunk 2025-től 2029-ig tartó időszakra szóló stratégiai tervét. Az új tervet a fenntartó és a minisztérium nagyon jónak értékelte és elfogadta.

c. települési könyvtárak minősítésének koordinációja, előkészítése

Vármegyénkben 2025-ben nem pályázott könyvtár a Minősített Könyvtári Címre, de több városi könyvtár is rendelkezik olyan, a minőségügyi ajánlásban előírt dokumentumokkal, melyekkel megtették a kezdő lépéseket a minőségfejlesztés területén. A megyei könyvtárban az elmúlt években többször tartottunk képzési napot a minőségfejlesztés, a minőségmenedzsment témakörében, a honlapunkon a szükséges dokumentáció megtalálható.

10. Tudományos kutatás és kiadványok

Kiadtuk a *Szabolcs-szatmár-beregi Szemle* című folyóiratunk négy számát.

11. Partnerségi együttműködések és önkéntesség (legfeljebb 1500 karakter)

2025-ben 28 nyíregyházi és vármegyei oktatási intézménnyel, 14 civil szervezettel, 1 határon túli könyvtárral, 17 vállalkozóval, céggel, 1 kórházzal és 200 kistérségi önkormányzattal, 3 kisebbségi, valamint egyéb szervezettel, összesen 256 partnerrel vagyunk kapcsolatban. Ebben az évben 685 diák teljesítette nálunk az 50 órás közösségi szolgálatot. Könyvtárunk nagy hangsúlyt fektet a partneri együttműködésre, ez egyik erősségünk, a partnereink javaslatai is segítenek bennünket a folyamatos megújulásban, fejlődésben.

12. PR/marketing/kommunikáció eredményei

a. hagyományos médiafelületek kihasználása (újság, rádió, tv)

Könyvtárunk megújította honlapját, így az áttekinthetőbb, több felhasználóbarát funkcióval rendelkezik, egy gombnyomással elérhető a hírlevélre való feliratkozás, a közösségi médiafelületünk, katalógusunk, az eCard applikáció, a rendezvénynaptár stb.

A médiumokban folyamatosan és aktívan jelenünk meg. A helyi sajtó rendszeresen hírt ad rendezvényeinkről és figyelemmel kíséri munkánkat. 2025-ben 301 nyomtatott és 536 elektronikus cikk, hír, rádiós vagy televíziós anyag jelent meg rólunk, összesen 837 db. 2024-ben ez 1139 db volt.

b. online megjelenés

Minden plakátunk, hirdetésünk, infografikánk megjelenik online formában (honlap, Facebook, Instagram, TikTok). YouTube csatornánkra számos saját gyártású tartalom, archivált helytörténeti anyag (dokumentumfilm, videó) és rendezvényeinkről készült felvétel került feltöltésre.

c. lépések az intézményről alkotott kép pozitív formálásához (pl. arculatváltás)

Intézményünk arculata egységes, jól felismerhető. Plakátjaink, hirdetéseink, infografikáink és a YouTube csatornánk tartalmi szemléletesen mutatják a használók és a fenntartó számára könyvtárunk működését és sokrétű szolgáltatásait. Minden rendezvényünkhöz plakát készült, melyek a sajtó mellett megjelentek közösségi oldalainkon is. A Marketing Csoportunk a közösségi oldalainkon folyamatosan megosztja a tartalmakat.

Könyvtárról kialakított kissé sematikus képet a TikTokon és a Facebookon közzétett humoros, nem szokványos videókkal próbáljuk „leporolni”.

13. A vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő, a Kultv. 66. §-a szerinti állami feladatairól szóló összefoglaló

Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyében 2025-ben 29 települési könyvtár szerepelt a NYKJ-n, ebből 1 a vármegyeszékhelyen, 23 városban, 3 nagyközségben és 2 községben működött. A települési könyvtárakon kívül, a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén még 5 különböző típusú könyvtár szerepel (2 felsőoktatási, 1 szak és 2 egyéb, alapítványi). Ebben az évben is folytattuk a nyilvános könyvtárak szakmai módszertani segítségét, az együttműködés nagyobb részben intenzív telefonos és e-mailes kapcsolattartásra korlátozódott. Az előző évhez hasonlóan a kollégák több témában (statisztika, minőségbiztosítás, pályázatok, beszámoló, munkaterv) is kérték segítségünket, melyet minden esetben sikerült közösen megoldanunk.

A módszertani feladatok dokumentálása a kiszállási naplóban és a hálózati tanácsadó naplóban rögzítésre került.

Kiszállások száma	Módszertani tanácsadások száma
28 alkalom	151 db

2025-ben számos olyan minta/formadokumentumot készítettünk, amely a könyvtárosok munkáját segítheti. A területi szolgáltatás honlapjára www.szkszr.hu oldalára folyamatosan kerültek feltöltésre a különböző szakmai anyagok, nyomtatványok, a könyvtári adminisztrációt segítő formadokumentumok, sablonok. (munkanapló, beiratkozási napló, minőségügyi dokumentumok, statisztikai adatlapok, jogszabálygyűjtemények stb.)

Az országos könyvtár- és olvasásnépszerűsítő programok összehangolása, koordinálása a nyilvános könyvtárak bevonása ebben az évben is meghatározó feladatunk volt.

Időpont	Program neve	Csatlakozó könyvtárak	Megvalósult programok
2025. március 20–27.	Internet Fiesta	17	44
2025. október 6–12.	Országos Könyvtári Napok	86	185

Nemzetiségi és etnikai letéti ellátás

A vármegye területén élő nemzetiségi, etnikai kisebbségek könyvtári ellátásában a megyeszékhelyen kívül, a nyilvános könyvtárak közül a jelentős sváb nemzetiséggel bíró Rakamazon német, Nyírmadán pedig cigány nyelvű etnikai letétet biztosítunk. A dokumentumok beszerzésére az Országos Idegennyelvű Könyvtár által kiírt pályázat keretében kerül sor minden évben. 2025-ben a rakamazi letéti állomány 11 db, a nyírmadai 3 db új dokumentummal bővült. A vármegye két, etnikai letéttel rendelkező nyilvános könyvtárban Rakamazon 301, Nyírmadán pedig 200 db dokumentum segíti a nemzetiségi könyvtári ellátást.

Határon túli ellátás

„3 könyvtár, 300 könyv, 3000 olvasó” címmel a nyíregyházi Móricz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár a kassai Ifjúsági Könyvtár és a Szepsi Városi Könyvtár 2005-ben aláírt egy nemzetközi etnikai kisebbségek könyvtári ellátásáról szóló egyezményt, mely szerint évente 300 db dokumentumot helyezünk letéti állományba a határon túli magyar olvasók számára. A kassai könyvtárnak sajnos már nincs szüksége magyar nyelvű könyvekre, Szepsiben a felújított, modernebb épületbe költözött könyvtár részére 300 db könyvet vittünk februárban.

Képzéseken, szakmai napokon, konferencián való részvétel

A könyvtári szaktudás folyamatos fejlesztése, az önképzés és a megszerzett ismeretek átadása, továbbítása rendkívül fontos a módszertani tevékenységben a szakmai segítségnyújtásban.

Statisztikai adatszolgáltatás

2025. február 20-ig, az előírt határidőre valamennyi települési könyvtár, szakkönyvtár, felsőoktatási könyvtár, és egyéb könyvtár statisztikai adatszolgáltatásának ellenőrzése, szükség szerinti javítása, jóváhagyása megtörtént. A nyilvános könyvtárak mellett 2025-ben már a KSZR szolgáltatóhelyek is online, saját maguk szolgáltatták az adatokat, a kulturálisstatistika.hu oldalon. A megújult felület és űrlap jelentős kihívást és nehézséget tartogatott nemcsak az újonnan regisztráltaknak, hanem a rutinos nyilvános könyvtáraknak is, ezért a referensek számos telefonhívást és e-mailt bonyolítottak le ebben az időszakban, s több személyes találkozóra is sor került. A könyvtári statisztika adatszolgáltatóinak száma 254 volt.

A vármegyében folyamatosan fejlesztettük a KSZR-szolgáltatásokat, kapcsolatot tartottunk a kistépelülések vezetőivel, könyvtárosaival. 2025-ben 200 önálló települést láttunk el: 30-at a könyvtárbusz, 170 településen a szolgáltató helyen valósult meg a könyvtári szolgáltatás. 5 nyíregyházi bokortanyán szintén a könyvtárbusz szolgáltató. A megfelelő könyvtári környezet érdekében folytattuk a szolgáltató helyek felújítását. Az év során új települést nem vontunk be a KSZR szolgáltatásba. A kiszállások száma 773 volt.

A könyvtáraknak és a munkavégzésünkhöz az alábbi eszközöket vásároltuk: számítógép 4 db, lamináló gép 6db, projektor 5 db, vetítövászón 1 db, multifunkciós lézernyomtató 2 db, színes lézernyomtató 2 db, vonalkódolvasó 1 db, karos papírvágó A/4-es 6 db, karos papírvágó A/3-as 1 db, vetítövászón állvánnyal 1 db, spirálozó 4 db, iratmegsemmisítő 2 db, diafilm vetítő 2 db, JBL hordozható hangszóró 1 db, Ipad 11" 2025 1 db, Apple 20W USB-C töltőfej 1 db, Apple Pencil USB-C-s 1 db, egér + billentyűzet 1 db, Wifi stick 1 db, Lenovo Ideapad Notebook 3 db, Kingston 480GB SATA3 SSD meghajtó 1 db, Kingston 500GB M.2 NVMe NV3 meghajtó 1 db. 24 településnek 146 db bútort készítettünk.

14. Aktualitások, könyvtárhasználati tendenciák

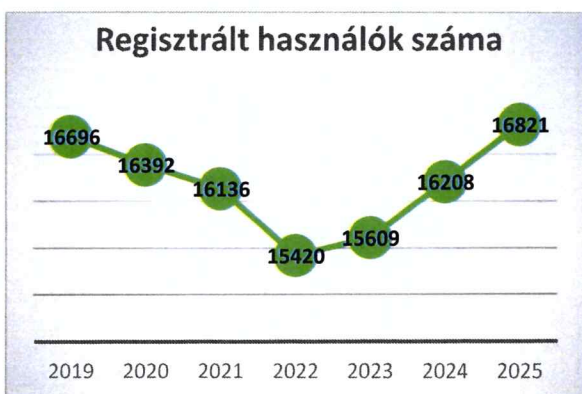
a. Használati mutatók változásainak kiértékelése 2019–2025, illetve 2024–2025 viszonylatában

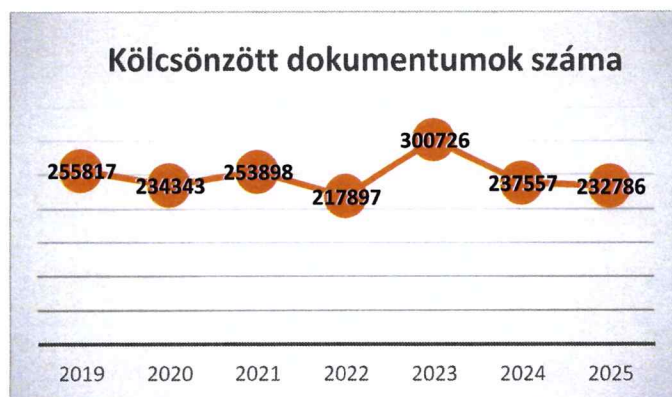
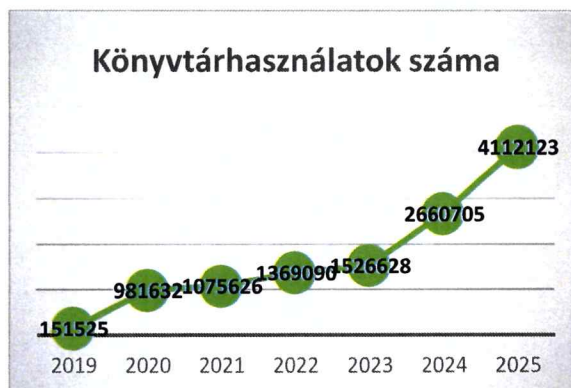
Az adatok sajátos hektikuságot mutatnak. A regisztrált használók száma 2019-től folyamatosan csökkent 2023-ig, 2025-ben pedig már meghaladja a 2019-es évet. Az aktív könyvtárhasználók száma 2020-ban volt a legnagyobb ez 2023-ig csökkent, majd 2024-ben újra növekedést mutat, 2025-ben tovább emelkedett. Ez már a Könyvtári Kihívás pályázat hatása is.

Mindezek a pandémia, majd az energiaválság következményei. 2020 óta 2024 volt az első „normális” év. A könyvtárhasználatok és a honlap-látogatások száma 2019-től kezdve folyamatosan nőtt (2024-ben 2.660.705 és 203.000, 2025-ben 4.112.123 és 302.000), ez az erőteljes digitalizációnknak, a távhasználatnak köszönhető. Web 2.0 szolgáltatásaink száma 2019 óta megnégyszereződött, használóinak száma folyamatosan nőtt, 2025-ben a korábbiakhoz képest kiugróan magas lett.

A kölcsönzött dokumentumok száma is hullámzó, az energiaválság alatti zárvatartás miatt jelentősebben visszaesett, annak ellenére, hogy a könyvkölcsönző automatánk abban az időszakban teljes kapacitással működött.

Külön érdemes megvizsgálni az e-dokumentum kölcsönzését, ami szintén hektikusan változott, 2024-ben nagyon lecsökkent (6100), 2025-ben ez újra megnőtt (19.695).

b. A mesterséges intelligencia és az automatizáció nyújtotta lehetőségek kihasználása

A könyvtár közvetlen szolgáltatásai esetében a mesterséges intelligencia kiegészítő, támogató szerepet töltött be, a személyes jelenlétet és a könyvtárosi szakértelmet nem váltotta ki. Ugyanakkor az olvasói igények oldaláról növekvő érdeklődés tapasztalható az önálló információkeresést segítő digitális megoldások iránt, ami hosszabb távon új szolgáltatások kialakítását teheti szükségessé.

A könyvtár munkatársai a mesterséges intelligencián alapuló eszközöket és az automatizáció nyújtotta lehetőségeket a szakmai és kommunikációs tevékenységek támogatása érdekében alkalmazzák. Az eszközök elsősorban digitális tartalmak előállításában, videós anyagok feliratozásában, valamint szövegek és információk elemzésében nyújtanak segítséget. Alkalmazásuk hozzájárul a munkafolyamatok hatékonyabb szervezéséhez, valamint a könyvtár online kommunikációjának és digitális tartalomszolgáltatásának fejlesztéséhez.

Az automatizálással évek óta foglalkozunk, könyvkölcsönző automata és RFID alapú használó önkölcsönző is található nálunk, így az olvasók gyorsabban és kényelmesebben végezhetik el a könyvtári tranzakciókat.

c. A 2025. évi kiemelt történelmi évfordulókkal kapcsolatos rendezvények

Több rendezvénnyel csatlakoztunk a Jókai 200 (előadások, nyári tábor, online kvíz) és a Nagy László 100 emlékévéhez (tudományos konferencia, kiállítás, online kvíz). A Magyar Kultúra Napja (Kölcsey Ferenc) és a Magyar Költészet Napja (József Attila) köré is szerveztünk irodalmi előadásokat, programokat. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Vármegyei Gyermekkönyvhónapon hangosolvasási versennyel és rajzpályázattal emlékeztünk meg Fekete István születésének 125. és Tamkó Sirató Károly születésének 120. évfordulójára. YouTube csatornánkon több versvideót is készítettünk: Márai Sándor 125, Kosztolányi 140, Várnai Zseni 135, Nagy László 100. Facebook oldalunkra rendszeresen kerültek fel irodalmi évfordulókkal kapcsolatos posztok.

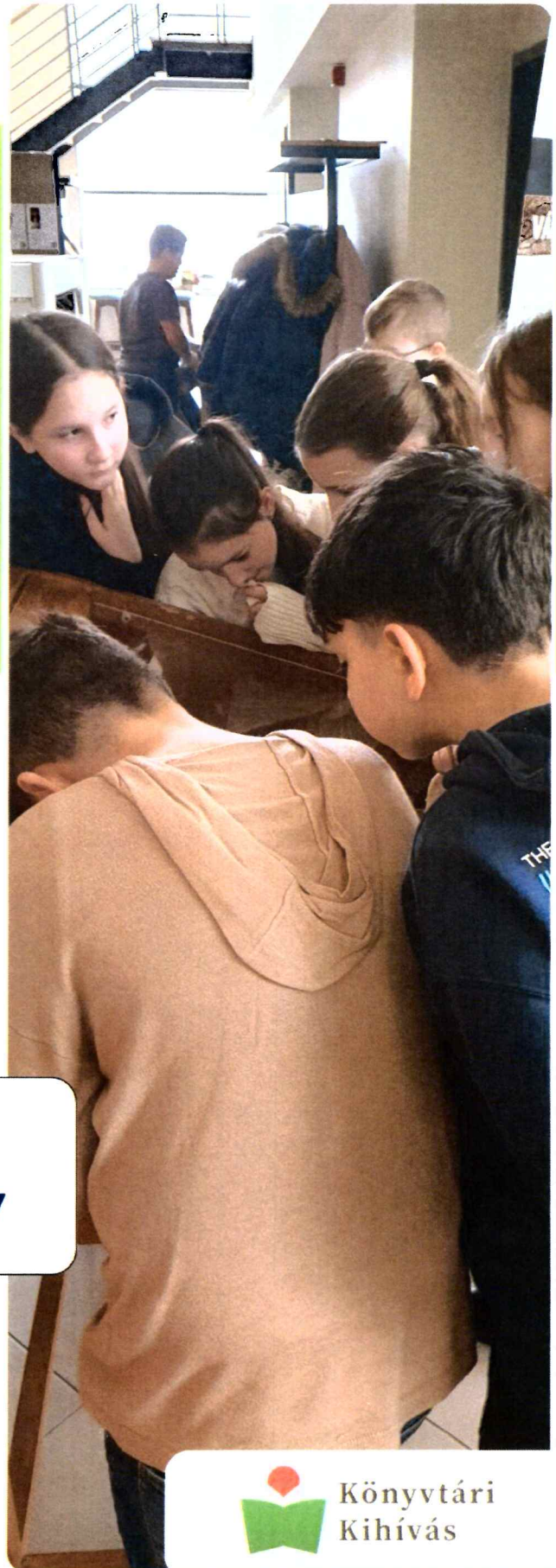
Nyíregyháza, 2026. március 17.

Tomasovszki Anita
igazgató

MÓRICZ ZSIGMOND
MEGYEI ÉS VÁROSI
KÖNYVTÁR

**Móricz Zsigmond Megyei
és Városi Könyvtár**

2026. ÉVI MUNKATERV

Készítette:
Tomasovszki Anita
igazgató

Nyíregyháza, 2026. március 17.

Könyvtári
Kihívás

Tartalom

1. Rövid jövőkép (trendek, körülmények)	3
2. Stratégiai célok végrehajtása.....	3
a. az intézményi stratégiai céloknak való megfelelés	3
b. a pályázati tervek.....	4
3. Szervezeti változások és kompetenciafejlesztés	5
4. Infrastruktúra	5
a. fejlesztési koncepciók, tervek.....	5
5. Gyűjteményi információk	6
a. gyűjteményfejlesztés.....	6
b. állományvédelem	7
6. Digitalizálás.....	7
7. Helyben és távolról elérhető szolgáltatások fejlesztése	8
8. Közösségi szolgáltatások (rendezvények, klubok, képzések, kiállítások)	9
9. Minőségirányítás	10
a. tárgyévi progresszió ismertetése, folyamattervezés	10
10. Tudományos kutatás és kiadványok.....	10
11. Partnerségi együttműködések és önkéntesség.....	10
12. PR/marketing/kommunikáció tervezés.....	11
13. A vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő, a Kultv. 66. §-a szerinti állami feladatainak tervezése	12
14. Aktualitások, könyvtárhasználati tendenciák.....	12
a. Használati mutatók változását befolyásoló tényezők 2026-ban	12
b. A mesterséges intelligencia és az automatizáció nyújtotta lehetőségek kihasználása	12
c. A 2026. évi kiemelt történelmi évfordulókkal kapcsolatos rendezvények	12

1. Rövid jövőkép (trendek, körülmények)

2026-ban a Könyvtári Kihívás pályázatnak is megfelelően növelni kívánjuk aktív használóink (12.500), a regisztrált olvasóink (17.000), a kölcsönzött dokumentumok (245.000) és a látogatók (250.000) számát, valamint a könyvtárhasználatot. 2026. februártól bevezetjük az ingyenes beiratkozást annak érdekében, hogy még többen használják könyvtárunkat, szolgáltatásainkat.

Kiemelt feladatink 2026-ban:

1. 2026 áprilistól szeretnénk bevezetni az e-book kölcsönzést, mert az elektronikus dokumentumok iránt megnövekedett az igény. Új e-book-olvasókat és e-könyveket kívánunk vásárolni.
2. Megvizsgáljuk, hogy a HunTékáról át tudunk-e állni egy jobb, megbízhatóbb integrált könyvtári rendszerre, mivel fontosnak tartjuk, hogy megbízható, felhasználóbarát és a szakmai munkát nagymértékben segítő szoftveres támogatás álljon rendelkezésre.
3. Folytatjuk a minőségirányítással kapcsolatos munkánkat, célunk, hogy 2026-ban elnyerjük a Könyvtári Minőségi Díjat.
4. A fenntartó TOP Plusz pályázatában való aktív részvétel

2. Stratégiai célok végrehajtása

a. az intézményi stratégiai céloknak való megfelelés

2025-ben elkészült az új, 2029-ig szóló stratégiai tervünk.

Kulcsterületek megvalósítása 2026-ban

1. Egész életen át tartó tanulás támogatása, az olvasás népszerűsítése, olvasáskultúra fejlesztése
 - a civilszervezetekkel és egyéb intézményekkel való együttműködés erősítése, szponzorok keresése
 - képzéseken való részvétel, belső képzések szervezése
 - olvasásnépszerűsítő programok és kampányok szervezése: Olvasólétra, Kockakedd, Könyvtári Kihívás pályázat stb.
 - új dokumentumok folyamatos beszerzése, könyvajánlók, olvasói kihívások készítése
2. Kulturális értékközösség-közösségfejlesztés, közösségek támogatása
 - Használói igény szerinti programok szervezése és barátságos környezet kialakítása: KépregényTár kiállítóterének átalakítása, ügyintézési tér kialakítása, egyéb terek átalakítása, olvasósarkok, kuckók kialakítása
 - Helyismereti klubok, körök, programok, táborok szervezése, idősek és fiatalok számára közös könyvtári programok szervezése
 - Biblioterápiás foglalkozások szervezése, gyógyító mesefoglalkozások, baba-mama foglalkozások
3. Informatikai fejlesztések, új technológiák:
 - e-könyv kölcsönzés bevezetése, e-book olvasók és e-könyvek vásárlása
 - Megfelelő mesterséges intelligencia program, szoftver megkeresése, beszerzése. A mesterséges intelligencia és az automatizáció térnyerése várhatóan az olvasók információkeresési szokásain és elvárásain keresztül hat a könyvtári

szolgáltatásokra. A könyvtár célja, hogy az önálló, digitális tájékozódást segítő megoldások iránti igényekre felkészülten reagáljon, a személyes szolgáltatások megőrzése mellett.

- A digitális írástudás alapjainak, az élethelyzetekhez szükséges digitális ismeretek megszerzését biztosító programok

4. Fenntarthatóság és környezettudatos működés – „Zöld Könyvtár”

- Hőszivattyús fűtés-hűtés rendszer korszerűsítése
- Energiahatékonysági feladatok: számlamonitoring rendszer bevezetése, szemléletformálás: energiahatékonysági felhívások használók és dolgozók részére
- Világosítás korszerűsítés energiatakarékos izzók használatával
- Ökogyűtemények építése
- Csatlakozás az iskolai ökoprojektekhez, eddigi programsorozataink folytatása, Build the Change program
- Dísznövényekből álló zöld-szigetek telepítése, zöldítés, könyvtár előtti téren faültetés, virágosítás

b. a pályázati tervek

A fenntartó TOP Plusz pályázatának keretében konzorciumtagként számos rendezvényt (előadások, író-olvasó találkozók, foglalkozások, nyári táborok, kiállítások, helyismereti és fiókkönyvtári rendezvényeket) tervezünk megtartani, illetve a pályázat segítségével korszerűsítjük az informatikai és reprográfiai eszközparkunkat, bútorzatunkat.

2025 decemberében csatlakoztunk a Könyvtári Kihívás 2.0-hoz, tervünk, hogy a tavalyi eredményeinket megőrizzük, vagy növeljük 2026. május 31-ig.

Pályázunk a Minőségi Könyvtári Díjra, a pályázat benyújtásának határideje: 2026. április 17.

A *Szabolcs-szatmár-beregi Szemle* folyóiratunk kiadását, Németh László íróról, gondolkodóról szóló konferenciánkat, Nagy László költő rajzaiból, festményeiből álló kiállításunkat, régi, értékes könyveink restaurálását, valamint a köteteseti részlegünk fejlesztését szintén pályázati támogatásokból (NKA, MMA) szeretnénk megvalósítani. Folytatódik a Bild the Change programsorozatunk a LEGO Manufacturing Kft. támogatásával. A Kincses Kultúróvoda 2026 pályázat keretében három óvodával kötöttünk együttműködési megállapodást, valamint az Ifjúsági közösségek és ifjúsági civil szervezetek közösségépítő programjainak támogatására egy civil szervezettel.

3. Szervezeti változások és kompetenciafejlesztés

Intézményünk működésének egyik legfontosabb alapja a minőségre való törekvés. Fontos, hogy a változásokra gyorsan reagáljunk és a munkatársak bevonására is nagyobb hangsúlyt fektessünk. Ehhez nélkülözhetetlen a folyamatos fejlődés, tanulás mind a munkatársak és mind a vezető kollégák körében.

2026. március 31-ig elkészítjük az éves beiskolázási tervünket, költséghatékonyság miatt az e-learning képzéseket részesítjük előnybe, de ahol szükséges jelenléti oktatáson veszünk részt. Figyelembe vesszük a dolgozók kompetenciaterképét és a dolgozói elégedettségmérés során feltárt képzési érdeklődést. Nagyobb hangsúlyt szeretnénk fektetni a belső képzésekre: excel tanfolyam és a MI alkalmazása a gyakorlatban. A kollégák aktívan részt vesznek országos szakmai napokon, konferenciákon, workshopokon.

Fejlesztjük a Családbarát Munkahely intézkedéseinket. Az OFA Nonprofit Kft által biztosított szolgáltatásokat, képzéseket, fórumokat fogjuk igénybe venni, ami hozzájárul a munkatársak jólétéhez és egy olyan munkahelyi kultúra megteremtéséhez, ami biztosítja a dolgozók erkölcsi és anyagi elismerését.

Fenntartónk 2026. évre a KJT. szerinti jubileumi jutalmak fedezetét biztosítottja, tehát a 25, 30,40 éveseket. „... a közsféra egységességét szem előtt tartva – fenntartói döntés alapján továbbra is biztosítja a jubileumi jutalommal azonos célú és tartalmú elismerő juttatást... Az Önkormányzat ezzel a döntésével a jogszabályi kötelezettségen túlmenően is kifejezi elkötelezettségét a hosszú időn át végzett, magas színvonalú közszolgálati munka elismerése mellett, és biztosítja, hogy a munka törvénykönyve hatálya alá tartozó munkavállalók a költségvetési szféra más területein foglalkoztatottakkal azonos feltételek mellett részesüljenek a juttatásokban.”

4. Infrastruktúra

a. fejlesztési koncepciók, tervek

Épületgépészet:

Az éves szokásos karbantartások elvégzése mellett, a hűtő-fűtő berendezések (fan coil) és a világítórendszerek korszerűsítése (olvasóterem, alagsor, ruhatár). Elengedhetetlen minden szinten a mosdók felújítása (ez fenntartói hatáskörű, a nyár folyamán megvalósul). Több kerékpártároló elhelyezése a könyvtár előtti téren.

A kávéautomata mellé először próbaként snack automatát szeretnénk telepíteni.

Infokommunikációs eszközök:

Multifunkciós eszközök cseréje: a magas fajlagos oldalköltséggel üzemelő berendezések kiváltása a kellékanyag-költségek csökkentése érdekében.

Windows 11-re nem alkalmas számítógépek cseréje: az elavult hardverrel rendelkező munkaállomások kiváltása a támogatott, biztonságos üzemeltetés biztosítása érdekében.

Windows 11 Pro licencek biztosítása: azon Windows 11-es munkaállomások esetében, ahol a meglévő licenc nem teszi lehetővé a Pro verzió használatát, új Pro licencek beszerzése a tartományba léptetés és a központi adminisztráció érdekében.

Windows Server operációs rendszer telepítése: meglévő hardverre történő telepítés, tartományvezérlői és Active Directory szerepkör kialakításával a központi felhasználó- és jogosultságkezelés biztosítása érdekében.

Vonalkódnyomtató bevezetése: az eddigi A4-es papírra, etikett címkékre történő vonalkódnyomatás kiváltása dedikált vonalkódnyomtató alkalmazásával a gyorsabb, pontosabb és költséghatékonyabb címkézés érdekében.

Mesterséges intelligencia alapú szolgáltatás bevezetése: két számítógépre AI-alapú alkalmazás előfizetése, amelyet a könyvtár dolgozói és az olvasók egyaránt használhatnak információkeresés, tanulás és digitális tartalomkészítés támogatására.

5. Gyűjteményi információk

a. gyűjteményfejlesztés

2026-ban is főleg a költségvetési előirányzat által kapott összegből gyarapítjuk állományunkat. A 2025-ben kapott ODR-es támogatás összegét év elején költjük el. A közbeszerzési pályázat elbírálása után kezdjük el a dokumentumrendelést a nyertes szállítóval. Könyveink nagy részét a 2 hetente megjelenő Új Könyvek c. állománygyarapítási tanácsadó kínálata alapján rendeljük a gyűjtőkörünknek megfelelően.

Nagy hangsúlyt fektetünk az olvasói kérésekre, melyhez egy online űrlapot készítünk, amit az OPAC-on belül szeretnénk elhelyezni, így közvetlenül a katalógus használata közben tudják leadni az olvasók az igényeiket. Figyeljük a használói szokásokat is, és a különgyűjteményeink széleskörű gyarapítására is figyelmet fordítunk. Folyóiratainkat továbbra is a Magyar Postától, a szaklapokat a KELLO-tól, illetve a kiadóktól rendeljük. Folytatjuk a közösségi oldalunkon ajánlók készítését az állományunkban bekerülő új könyvekről (Facebook, Moly.hu, honlap, Instagram).

Az állományba vett könyveket formailag teljes bibliográfiai leírással tárjuk fel, tartalmilag tárgyszavazzuk, szakjelzeteljük, és egyre több antológiát és tanulmánykötetet dolgozunk fel analitikusan vagy bő tárgyszavazással elősegítve a színvonalasabb tájékoztatást (helyismereti, illetve a helyismereti témát is tartalmazókat minden esetben). Sok az egyedi feldolgozás, mivel a beszerzett dokumentumok egy része ajándék vagy kötelezpéldány formájában kerül hozzánk. A feldolgozás során a máshonnan átemelt adatokat nem automatikusan, hanem átalakítva illesztjük az általunk épített katalógusba.

Igyekszünk minél naprakészebben állományba venni és feldolgozni az új gyarapodást, hogy olvasóink minél előbb juthassanak az új könyvekhez.

Folytatjuk rekordkarbantartást, az áttöltések során a szerzői törzsben keletkezett sérülések helyreállítását (a szerzői főtételeként átkonvertált közreműködői melléktételek visszaállítását), valamint a különböző adatállományok folyamatos karbantartását (címek, szerzők, kiadók, megjelenési helyek, különböző tárgyszótörzsek, raktári jelzetek), a folyóirat katalógus hibáinak javítását.

Mutatók	2025. év	2026. évi terv
Gyarapításra fordított összeg (bruttó Ft)	41.333.127	40.000.000
ebből folyóirat (br. Ft)	11.197.956	8.000.000
ebből CD/DVD/elektronikus dokumentum, diafilm társasjáték (br. Ft)	196.944	1.500.000
Kötelesspéldányként kapott és nyilvántartásba vett dokumentumok száma (db)	94	90
Gyermekkönyvtárba/részlegbe bekerült dokumentumok száma (db)	1144	1200
Helytörténeti gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma (db)	3224	2000
Nemzetiségi gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma (db)	119	80
Zenei gyűjteménybe bekerült dokumentumok száma (db)	66	50
A könyvtári állomány éves gyarapodása összesen	15344	14800
A gyűjteményből apasztott dokumentumok száma	8024	5000
Épített elektronikus katalógusokban/adatbázisokban rögzített rekordok száma	16381	12000
Központi könyvtár gyarapodása	10012	10000
Fiókkönyvtárak és könyvtárpontok gyarapodása	5332	5200
Folyóiratgyarapodás	608	600

b. állományvédelem

2026-ban folytatjuk a könyvek RFID kódokkal való felszerelését, továbbá az elhasznált könyvek szortírozását, selejtezését, bekötését vagy átosztását. A törölt könyveket garázs vásár keretében az idén is több alkalommal kiárúsítjuk.

Az állományvédelmi pályázatunkból néhány régi könyvet restauráltatunk, illetve kötésműanyagokat és eszközöket vásárolunk.

6. Digitalizálás

A nem helyismereti gyűjteménybe kerülő könyvekben lévő helyi témájú tanulmányokat digitalizáljuk (ezt jelezzük a katalógusban és a könyvben), továbbá az új periodikákból a helyismerettel kapcsolatos írásokat, valamint a korábbi cikk-kivágatokat. Médiatárunk számos helyismereti értékű videofelvételt digitalizál.

7. Helyben és távolról elérhető szolgáltatások fejlesztése

Alapfeladatunk továbbra is a hagyományos könyv-, folyóiratkölsönzés és a szaktájékoztató. Továbbra is népszerű a könyvtárközi kölcsönzés, mely lehetővé teszi, hogy ha saját állományunkban nem található meg a dokumentum, akkor az országos könyvtári hálózaton keresztül beszerezzük.

Bővítjük dokumentumkínálatunkat, több diafilmet és társasjátékot kívánunk beszerezni.

Helyben elérhető szolgáltatásaink körét 2026-ban bővítjük. Könyvtárunk előfizet az Arcanum Digitális Adattár adatbázisra, melyet olvasóink a könyvtár számítógépein vehetnek igénybe, valamint olvasói kérésre a SZAKTÁRS adatbázisra is.

Pályázatból irodai szolgáltatásaink körét szeretnénk bővíteni ügyintézési tér kialakításával.

Olvasóink 2026-ban is igénybe vehetik online szolgáltatásainkat: online beiratkozás, hosszabbítás, félretétel, előjegyzés. Az e-könyv kölcsönzés bevezetésével a CloudLibrary applikáción keresztül távolról, bárholon kölcsönözhetnek olvasóink e-könyveket.

A Qulto eCard applikációt népszerűsítjük, hogy olvasóink a digitális olvasójeggyel, érintésmentesen kölcsönözhetnek, illetve távolról is tudják intézni a kölcsönzési adminisztrációkat.

Online kvízeket hirdetünk különböző témákban.

Növeljük YouTube videóink számát és jelenlétünket közösségi oldalainkon.

Netrevalók! programunkban középiskolások segítik az idősebbeket a digitális világban.

A 2026-os évben a könyvtár célja honlapjának tudatos fejlesztése és naprakész működtetése, különös tekintettel a tartalmak frissítésére, az elavult információk kiszűrésére, valamint a felhasználóbarát megjelenés és működés erősítésére. A honlapot a könyvtári kommunikáció egyik alapvető eszközeként kezeljük, mely a digitális jelenlét és az olvasói kapcsolattartás meghatározó eleme. Honlapunkon elérhető lesz a Nyíregyháza könnyűzenei múltjáról készített *Nyíregyházi zenegép* című archívum, ahova helyi együttesek, zenekarok digitalizált hangfelvételei, fényképei, róluk szóló cikkek és leírások kerülnek fel kereshető formában.

Médiatár

A Médiatár 2026-ban is kiemelt feladatának tekinti a könyvtár rendezvényeinek teljes körű technikai kiszolgálását, a hang- és képtechnikai biztosítását, rögzítését, valamint az élő közvetítést. Hangsúlyt fektetünk a Médiatár szervezésében megvalósuló Kodály Társaság előadásaira, valamint tervezzük a tavaly sok érdeklődőt vonzó popzenei konferencia második részének lebonyolítását.

Az év során rendszeresen feldolgozzuk a DVD-ket, CD-ket és diafilmeket, ezzel biztosítva azok hozzáférhetőségüket az olvasók számára. A lakossági igényekhez igazodva folyamatosan fogadjuk az olvasói megkereséseket a VHS kazetták pendrive-ra történő digitalizálásával kapcsolatban, ezzel hozzájárulva a magángyűjtemények megőrzéséhez és korszerű használatához.

A Médiatár YouTube csatornáján a korábban elindított sorozatokat folytatjuk, emellett folyamatosan új tartalmak fejlesztését és publikálását tervezzük. A könyvtári előadásokat rendszeresen streameljük, ezzel is növelve az elérést, az online jelenlétét.

A 2026-os év egyik kiemelt célja a csatorna feliratkozóinak számának növelése, a 4500 feliratkozó elérése. A szakmai munka színvonalának emelése érdekében stúdiófejlesztési terveket valósítunk meg. Sor kerül a világítástechnika korszerűsítésére, valamint a hangtechnikai eszközpark fejlesztésére, amely hosszú távon javítja a felvételek és közvetítések minőségét.

8. Közösségi szolgáltatások (rendezvények, klubok, képzések, kiállítások)

Könyvtárunk 2026-ban is részt vesz a tavaly év végén meghirdetett Könyvtári Kihívás 2.0 pályázaton. Célunk, hogy tovább növeljük könyvtárhasználóink számát, valamint, hogy élménnyé tegyük használóink számára a könyvtárlátogatásokat. 2026. február 1-től mindenki számára ingyenessé válik könyvtárunkba a beiratkozás. Ettől az új intézkedéstől az olvasói létszám növekedését várjuk. Mivel a Könyvtári Kihívás pályázat kiemelten fókuszál a gyermekolvasókra és a fiatalokra, könyvtárunk is kiemelt figyelmet fordít ezekre a korosztályokra. A kettős funkciójú fiókkönyvtárainkban a felnőtt olvasók létszámát is szeretnénk növelni. Május végéig a Könyvtári Kihívással kapcsolatban folyamatosan számos akciót hirdetünk meg.

Kölcsönzés

Kölcsönzőterünkben havi rendszerességgel könyvajánlásokat, témakiemeléseket, a Könyvtári Kihívás időtartama alatt havonta új olvasói kihívást készítünk. Kvízeink folytatódnak különböző aktuális témákban.

Zöldkönyvtári programok, könyvajánlók készítése, ökögyűjtemény fejlesztése.

Kitelepüléssel beiratkozási lehetőséget biztosítunk a Nyíregyházi Egyetem hallgatóinak és dolgozóinak.

Helyismereti Gyűjtemény

Az országos napilapok, hetilapok, folyóiratok helyismeret szempontú figyelése, a cikkek rögzítése a JaDox-adatbázisban. Köteleespéldányok bekérése és rendszerezése.

2026-ban is folytatódik a „Helytörténeti esték” rendezvénysorozat a helyi tudományos élet szereplőinek és filmesek előadásával (Radnai Dániel, Karádi Zsolt, Antal Balázs, Kührner Éva, Jakab Attila, Kéry Péter, Bánszki Hajnalka, Borbély Balázs stb.).

Gyermekkönyvtár

2026-ban folytatódik a Kocka-kedd, a Build The Change, a Cseperedő Meseklub és a Nyíregyházi Címborák klubja. Folytatódik a Mindentudás Könyvtára Gyerekeknek.

A Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei Gyermekkönyvhónap keretében Milliók kedvence – Csukás István – rajzpályázat a 90 éve született Csukás Istvánra emlékezve, Városi Hangosolvasási verseny, a 100 éve született Janikovszky Évára emlékezve. Nyári napközis olvasótábor szervezése. 2026. szeptember-október: Baglyos rajzverseny

Csiritanya:

Egész évben kézműves programokkal várja csoportok és családok jelentkezését.

Fiókkönyvtárak

Vécsey Utcai Fiókkönyvtárunkban folytatódnak az alábbi programok: Olvasólétra, Szöszmötölő Könyvtári Kreatív Foglalkozás, Társasjáték Klub, Tündérujjak Kézműves Klub, Mesetár-papírszínházi előadások, Színházbarátok Köre, Szavak Szárnyán Olvasóklub, Könyvfaló Tinik Könyvklub, Jogi tanácsadás, Könyvtárpedagógiai foglalkozások.

Jósvárosi, Örökösöldi, Orosi, Sóstóhegyi, Nyírszölösi, valamint a Kertvárosi fiókkönyvtárainkban folytatódnak a könyvtárhasználati órák, a jeles napokhoz kapcsolódó tematikus foglalkozások és a kreatív foglalkozások minden korosztály számára.

Könyvtárunk 2026-ban is számos programmal várja Nyíregyháza és a Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye lakosságát. Rendezvénysorozataink folytatódnak minden korosztály számára, továbbá számos kiállítással várjuk látogatóinkat, és két konferenciát szervezünk meg. Kapcsolódunk a nagy könyves rendezvényekhez: Gyermekkönyvhónap, Ünnepi Könyvhét, Országos Könyvtári Napok.

9. Minőségirányítás

2026-ban újra benyújtjuk a pályázatot a Könyvtári Minőségi Díjra, mert úgy gondoljuk, hogy a szakértők javaslatait megfogadva esélyesek vagyunk a díj elnyerésére. Ehhez aktualizáljuk dokumentumainkat, elemezzük felméréseinket, mutatóinkat, ahol szükséges megtesszük a szükséges beavatkozásokat, fejlesztéseket.

a. tárgyévi progresszió ismertetése, folyamattervezés

Aktualizáljuk minőségirányítási dokumentumainkat, elkészítjük új szolgáltatásaink és innovatív szolgáltatásaink folyamatleírásait, kockázatelemzéseit. Dolgozói elégedettségmérésünk értékelése után intézkedési tervet készítünk.

2026-ban is el kell készítenünk a szervezeti önértékelésünket, mert újra beadjuk a pályázatunkat a Könyvtári Minőségi Díjra. Az önértékelés megállapításait összehasonlítjuk a 2025. évi megállapításokkal és intézkedési tervet készítünk.

Elkészítjük a 2025. december 20-án záródó használói elégedettségmérés részletes elemzését és elkészítjük az intézkedési tervet az elemzés során felvetődő megállapításokhoz. 2026-ban új használói elégedettségmérést készítünk, ahol a fiókkönyvtárakra fogunk fókuszálni.

Vármegyénk könyvtárainak segítséget nyújtunk ahhoz, hogy kidolgozhassák saját minőségirányítási rendszerüket és pályázzanak a Minősített Könyvtári Címre.

10. Tudományos kutatás és kiadványok

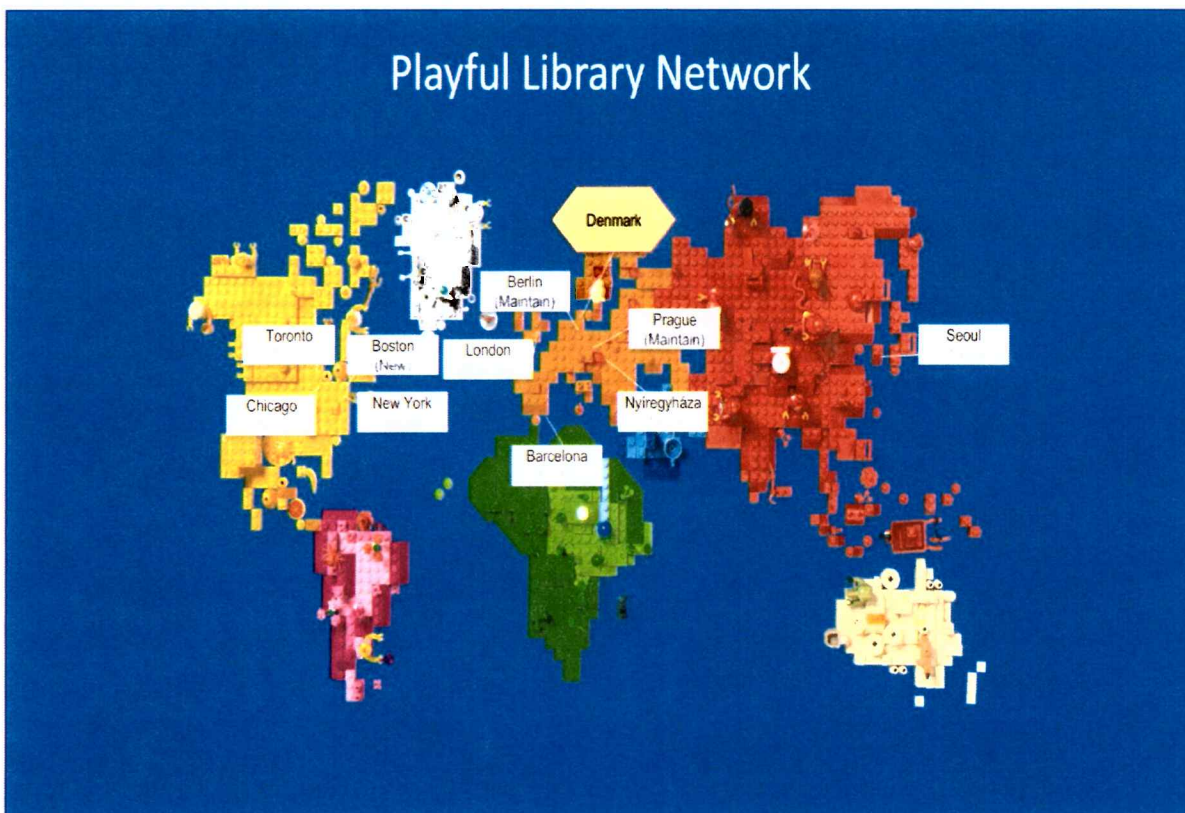
Kiadjuk a *Szabolcs-szatmár-beregi Szemle* folyóirat négy számát, valamint önálló kötetben a 2025-os Nagy László konferenciánk előadásainak szerkesztett előadásait a Szabolcsi Téka sorozatunkban.

11. Partnerségi együttműködések és önkéntesség

2026-ban növelni kívánjuk együttműködő partnereinek számát (óvodák, civil szervezetek). Átgondoljuk és újrafogalmazzuk megállapodási szerződésünket a 4 kettős funkciójú fiókkönyvtárunknak helyet adó iskolákkal. Erősíteni szeretnénk a Nyíregyházi Egyetem könyvtárával a kapcsolatot.

Az előző évekhez hasonlóan 2026-ban is önkéntesekkel próbáljuk megoldani a gyermek sakkszakkörünk vezetését és a gyermek angol nyelvtanfolyamunk oktatását. További önkéntesek felkutatását és felkérését tervezzük, ezzel szélesítve könyvtárunk programkínálatát. A Képremény Kulturális Egyesülettel közösen szervezzük a KépreményTár programjait.

A nyíregyházi Lego Manufacturing Kft. ajánlására csatlakozunk a Build The Change – Playful Libraries Network nemzetközi hálózathoz, egyedülként az országban, ehhez kapcsolódóan kétheti rendszerességgel online megbeszélést tartanak kollégáink, ahol megosztjuk egymással tapasztalatainkat, jó gyakorlatainkat, programjainkat.

12. PR/marketing/kommunikáció tervezés

Könyvtárunk egységes arculattal rendelkezik, mely igazodik Nyíregyháza városéhoz, valamint rokon Nyíregyháza más önkormányzati fenntartású intézményeinek arculatával. Ezt szeretnénk megőrizni az elkövetkezőkben is.

Külső és belső kommunikációs stratégiai tervünk alapján nagyobb hangsúlyt fordítunk a rendezvény és PR marketing munkára, melyhez megfelelő anyagi forrást kell találnunk.

2026-ban is folyamatosan dolgozunk azon, hogy növeljük könyvtárunk jelenlétét a közösségi médiában és új tartalmakkal jelenjünk meg.

Szeretnénk image filmet készíteni könyvtárunkról.

13.A vármegye területén működő települési könyvtárakat érintő, a Kultv. 66. §-a szerinti állami feladatainak tervezése

Vármegyei Szolgáltatási Osztály KSZR Csoport

- A tavalyról megmaradt könyvek feldolgozása, új könyvek és dokumentumok vásárlása, programok szervezése.
- A 2025. évi beszámoló és a 2026. évi munkaterv elkészítése, leadása az igazgató részére.
- A települések polgármestereinek írt beszámolók elkészítése.
- Statisztikai adatszolgáltatás.
- A KSZR-szolgáltatóhelyeken a teljes körű állományellenőrzés folytatása.
- Néhány településnek bútorok és informatikai eszközök vásárlása.
- Szakmai nap szervezése a vármegyei könyvtárosok számára statisztikai adatszolgáltatás, beszámoló, munkaterv témakörökben.
- A Könyvtári Kihívás 2.0-ban a pályázó KSZR-könyvtárak mentorálása.

14. Aktualitások, könyvtárhasználati tendenciák

a. Használati mutatók változását befolyásoló tényezők 2026-ban

A Könyvtári Kihívás pályázat és az ingyenes beiratkozás bevezetése várhatóan emelkedést fog eredményezni a regisztrált és az aktív olvasók számában, de növekedést várunk a személyes használat terén is. Az online jelenlétünk erős, a távhasználatot tovább emelheti az e-könyvkölcsönzés bevezetése, távoli szolgáltatásaink népszerűsítése, fejlesztése.

b. A mesterséges intelligencia és az automatizáció nyújtotta lehetőségek kihasználása

A tervezett 4 mesterséges intelligencia előfizetéssel új utak nyílnak meg a munkatársak és az olvasók előtt is. Ezen a téren még sokat kell tanulnunk, hogy elérjük a stratégiai tervünkben kitűzött céljainkat.

c. A 2026. évi kiemelt történelmi évfordulókkal kapcsolatos rendezvények

A Jókai 200 emlékévként alkalmából előadást tartunk a regényíróról. Csatlakozunk a Németh László 125 emlékévkéhez (tudományos konferencia, kiállítás, online kvíz). A 90 éve született Ratkó Józsefről kiállítással, emlékesttel, kvízzel és videós anyagokkal emlékezünk meg. A Magyar Kultúra Napja (Kölcsey Ferenc) és a Magyar Költészet Napja (József Attila) köré is szervezünk irodalmi előadásokat, programokat. Janikovszky Évára hangosolvasási versennyel, Csukás Istvánra rajzpályázattal, a 350 éve született II. Rákóczi Ferencre előadással emlékezünk. A mohácsi csata 500. évfordulóján szintén előadással emlékezünk az eseményre.

Facebook oldalunkra rendszeresen kerülnek fel irodalmi évfordulókkal kapcsolatos posztok.

Nyíregyháza, 2026. március 17.

Tomasovszki Anita
igazgató

